

ศูนย์การขนส่งสินค้าทางอากาศ : บริการใหม่ในการพัฒนา ท่าอากาศยานกรุงเทพเพื่อส่งเสริมการส่งออก

กมลลักษณ์ โตสกุล

ปัจจุบันความตื่นตัวในการขนส่งสินค้าทางอากาศ นับว่ามีบทบาทสัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นทุกที ยิ่งตลาดการส่งออกขยายกว้างไกลออกไปเพียงใด การมีบริการขนส่งสินค้าทางอากาศที่มีประสิทธิภาพก็ยิ่งมีความจำเป็นมากขึ้นเพียงนั้น

ดร. เสนาะ อุณาภูล เลขานุการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กล่าวถึงความจำเป็นของบริการนี้ไว้อย่างน่ารับฟังว่า

" เรื่องการตลาดนั้น เป็น เรื่องสำคัญของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่หก (2530-2534) แต่ว่าตลาดเองนั้นก็ต้องอาศัยอินฟราสตรัคเจอร์อย่างประเภทมันถึงจะมีตลาดได้ ศูนย์ส่งสินค้าออกทางอากาศที่ดอนเมืองนั้น เป็นตัวอินฟราสตรัคเจอร์ที่สำคัญของการตลาดของเรา ผมคิดว่านั่นเป็นประตูใหม่ของเมืองไทยแล้ว ที่สำคัญเวลานี้เริ่มมีการตื่นตัวที่จะส่งสินค้าทางอากาศกันมากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ พวกผัก ผลไม้ ดอกไม้ต่าง ๆ ของไทย รวมทั้งอาหารสดทั้งหลาย ก็มีโอกาที่จะส่งไปขายต่างประเทศได้มากขึ้น เพราะสินค้าพวกนี้จะไปทางเรือก็ไม่ได้ จะไปทางอื่นก็ไม่มี ต้องอาศัยไปทางอากาศเท่านั้น ดังนั้น การที่จะขยายตลาดสินค้าเกษตรให้กว้างขวางออกไป ก็ต้องมุ่งที่สินค้าพวกนั้น มิใช่มุ่งไปที่ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง ซึ่งปัจจุบันตลาดเต็มแล้ว "

อย่างไรก็ตาม การส่งสินค้าไทยออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศนั้น นอกจากจะประสบปัญหาสินค้าล้นตลาด การแข่งขันกันเองระหว่างผู้ส่งออกเพื่อลดราคาและการถูกกีดกันทางการค้าด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังที่เป็นข่าวอยู่ในปัจจุบันแล้ว เรายังต้องประสบกับปัญหาภายในหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาระบบภาษีอากรที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งออก ปัญหาเรื่องขั้นตอนพิธีการศุลกากรที่แสนจะยุ่งยาก ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในเรื่องการส่งออกที่ยังไม่พร้อมไม่ว่าจะเป็นการส่งออกทางน้ำหรือทางอากาศก็ตาม

รัฐบาลได้เริ่มตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และพยายามที่จะหาทางแก้ไขตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย (ทอท.) ได้เข้ามาทำหน้าที่

รับผิดชอบในการบริหารท่าอากาศยานกรุงเทพ เมื่อ 6 ปีก่อนก็ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของการให้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวกรวดเร็ว และปลอดภัยแก่ผู้ใช้บริการพอ ๆ กับการให้บริการแก่บริษัทสายการบินและผู้โดยสารทีเดียว ทั้งนี้ เพราะ ทอท. เองก็ทราบว่า หากสามารถดำเนินการให้บริการด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมมีส่วนสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตด้านธุรกิจการขนส่งสินค้าทางอากาศ เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังจะส่งผลดีแก่การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมของภาคเอกชน เป็นอย่างสูง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ เป็นส่วนรวม

เหนือสิ่งอื่นใด เป็นที่ทราบกันดีว่า ท่าอากาศยานกรุงเทพของประเทศไทยนั้น มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมมาก นับเป็นท่าอากาศยานระหว่างประเทศที่สำคัญแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ถึงขนาดกรุงเทพได้รับการยกย่องว่าเป็นศูนย์กลางการบินพาณิชย์ของภูมิภาคนี้ตลอดมา แม้ในระยะไม่กี่ปีมานี้มีท่าอากาศยานนานาชาติก่อสร้างใหม่ขึ้นในแทบทุกประเทศของภูมิภาคนี้ แต่ท่าอากาศยานกรุงเทพก็ยังคงครองความเป็นศูนย์กลางการบินพาณิชย์ชั้นนำประจำภูมิภาคไว้ได้อย่างเหนียวแน่น

ดังนั้น การจะพัฒนาท่าอากาศยานกรุงเทพให้เป็นศูนย์การขนส่งสินค้าทางอากาศแห่งใหม่ประจำภูมิภาคนี้ จึงเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุนอย่างยิ่งโดยเฉพาะการใช้เป็นจุดแวะพักเพื่อเชื่อมต่อการบินไปยังจุดต่าง ๆ ทั่วโลก เพราะ ทุกวันนี้มีสายการบินนานาชาติถึง 28 สายที่ใช้กรุงเทพเป็นศูนย์กลางทั้งด้านขนถ่ายผู้โดยสารและขนส่งสินค้าทางอากาศ ปริมาณการขึ้นลงของเครื่องบินที่นำผู้โดยสารและสินค้าไปสู่จุดหมายปลายทางต่าง ๆ ทุกภูมิภาคทั่วโลกนั้นเพิ่มขึ้นทุกปี

แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า เท่าที่ผ่านมาเรายังไม่ได้ใช้ความได้เปรียบด้านนี้เพื่อพัฒนาเรื่องการขนส่งสินค้าทางอากาศอย่างเต็มที่ การให้บริการที่วุ่นวายและเพิ่มขึ้นทุกปีนั้น เป็นเพราะ "บุญเก่า" ที่ประเทศมีอยู่ ในขณะที่ "บุญใหม่" ยังไม่มีอะไรคืบหน้า และหากนำไปเปรียบกับท่าอากาศยานอื่น เช่น โค้ดักของฮ่องกง และซางจิงของสิงคโปร์ บริการที่วุ่นวายนั้นกลับน้อยนิดเดียว

ตารางสถิติการเพิ่มของการขนส่งสินค้าทางอากาศตั้งแต่ปี 2522-2527

ปี	ปริมาณสินค้า (ตัน)				± %
	ออก	เข้า	ผ่าน	รวม	
2522	57,191	35,751	19,851	112,793	21.16
2523	68,953	43,303	21,557	133,813	18.63
2524	72,588	42,758	21,795	137,141	2.49
2525	75,917	44,135	17,365	137,417	0.20
2526	74,953	46,752	22,867	144,572	5.21
2527	99,903	56,642	29,878	179,420	24.10

ลำดับเหตุการณ์ที่ผ่านมา

ตั้งแต่อดีตจนถึงปี 2520 การให้บริการการขนส่งสินค้าทางอากาศได้ถูกมองข้าม โดยไม่ได้รับความสำคัญหรือสนับสนุนด้านการเงิน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับความสำเร็จเท่าที่ควร ในขณะที่อาคารผู้โดยสารได้รับงบประมาณจากรัฐบาลตามกำลังความสามารถของรัฐในอดีตตลอดมา อาคารคลังสินค้าแทบจะไม่ได้รับการสนับสนุนเลย คลังสินค้าที่ใช้กันมาแต่อดีต คือ โรงเก็บเครื่องบินเก่าที่กองทัพอากาศมอบให้มาดัดแปลงปรับปรุงให้เป็นคลังสินค้ากับตั้งอยู่กระจัดกระจายกัน จึงเป็นปัญหาอย่างยิ่งที่จะดำเนินการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สภาพโดยทั่วไปสกปรกรกรุงรังมีปัญหาการลักขโมยทั้งของเล็กและของมีค่าราคาแพง

ปี 2521 รัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาท่าอากาศยานกรุงเทพขึ้น เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาในด้านกิจการเดินอากาศ ซึ่งต่อมาได้มีการกำหนดโครงการพัฒนาท่าอากาศยานกรุงเทพขึ้น

ปี 2522 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติเพื่อจัดตั้งการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย (ทอท.) ขึ้น เมื่อวันที่ 1 ก.ค.2522 โดยให้ ทอท.รับช่วงเป็นผู้ดำเนินการต่อมาในรูปแบบของรัฐวิสาหกิจ ด้วยวัตถุประสงค์ในการประกอบและส่งเสริมกิจการทำอากาศยาน รวมทั้งการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับการประกอบกิจการทำอากาศยาน รวมถึงการ

สำรวจ วางแผน ออกแบบ สร้างและปรับปรุงท่าอากาศยานและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจการท่าอากาศยาน ทั้งนี้โดยโอนกิจการทรัพย์สินสิทธิ หนี้สิน บุคลากรตลอดจนงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับสนามบินดอนเมืองของกรมการบินพลเรือน กองทัพอากาศ มาเป็นของ ทอท.ทั้งหมด

นับเป็นโครงการพัฒนาท่าอากาศยานดอนเมืองครั้งใหญ่ที่ครอบคลุมถึงการก่อสร้างอาคาร ทางวิ่ง ทางขับ และเครื่องอำนวยความสะดวกทุกด้านอย่างสมบูรณ์แบบพื้นที่ใช้สอยซึ่งกองทัพอากาศใช้อยู่เดิม นับจากโรงเก็บเครื่องบินและอาคารกองบัญชาการกองทัพอากาศด้านเหนือ ตลอดจนมาถึงอาคารกรมอากาศโยธินทางด้านใต้ กองทัพอากาศได้ให้ความร่วมมือย้ายไปอยู่ฝั่งตะวันออกทั้งหมด การขยายปรับปรุงทุกด้านตามโครงการพัฒนาดังกล่าว จึงสามารถดำเนินการได้ และนั่นก็คือ ที่มาของการเริ่มต้นให้ความสำคัญกับการก่อสร้างอาคารคลังสินค้า

เปรียบเทียบขีดความสามารถในการบริการจราจรทางอากาศของท่าอากาศยานกรุงเทพ
ในปัจจุบันกับในปี 2531 เมื่อโครงการพัฒนาได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

		อนาคตตั้งแต่ปี 2531	
1.	ความสามารถรับผู้โดยสารขาเข้าระหว่างประเทศในชั่วโมงคับคั่ง	1,000 คนต่อชั่วโมง	3,340 คน
2.	ความสามารถรับผู้โดยสารขาออกระหว่างประเทศในชั่วโมงคับคั่ง	1,200 คนต่อชั่วโมง	4,270 คน
3.	พื้นที่อาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ	36,500 ตาราง เมตร	225,000 ตาราง เมตร
4.	พื้นที่อาคารผู้โดยสารผ่าน	1,830 ตาราง เมตร	25,920 ตาราง เมตร
5.	สายพานรองรับกระเป๋า	4 สายพาน	16 สายพาน
6.	พื้นที่อาคารคลังสินค้า	13,700 ตาราง เมตร	57,000 ตาราง เมตร
7.	ลานจอดเครื่องบิน	123,000 ตาราง เมตร	550,000 ตาราง เมตร
8.	ที่จอดเครื่องบิน	23 เครื่อง	47-49 คัน
9.	ที่จอดรถยนต์	900 คัน	3,000 คัน
10.	คลังน้ำมัน	13,323 กิโลลิตร	30,000 กิโลลิตร
11.	น้ำประปาที่ผลิตได้	7,200 ลูกบาศก์เมตร/วัน	11,160 ลูกบาศก์ เมตร/วัน

โครงการพัฒนาท่าอากาศยานด้วยการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และปรับปรุงอาคารต่าง ๆ ทั้งหมด ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ปี 2522 นี้ กำหนดเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์เต็มโครงการในปี 2531 ด้วยงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินกู้จากต่างประเทศจำนวน 5,000 ล้านบาท ระยะเวลาใช้หนี้คืน 30 ปี ระยะปลอดหนี้ 10 ปี และด้วยสมรรถนะใหม่ในการบริการจราจรทางอากาศของท่าอากาศยานกรุงเทพในปี 2531 นั้น จะทำให้สามารถให้บริการได้ต่อไปจนถึงปี 2540 หรือกว่านั้น

ปี 2528 เนื่องจากการก่อสร้างอาคารคลังสินค้าแห่งใหม่ของ ทอท.ใกล้แล้วเสร็จตามโครงการ และเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการส่งออกอย่างเต็มที่ การประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ 8 ม.ค. 2528 จึงเห็นชอบในหลักการให้พัฒนาท่าอากาศยานกรุงเทพเป็นศูนย์การขนส่งสินค้าทางอากาศ

ต่อมาในวันที่ 21 ส.ค. 2528 ในที่ประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ซึ่งมี าทพฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุม ได้พิจารณาเรื่องการพัฒนาการขนส่งสินค้าทางอากาศ เป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะในหลักการที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์การขนถ่ายสินค้าทางอากาศของภูมิภาค เอเชียอาคเนย์ ซึ่งมีรูปร่างว่าสามารถเป็นไปได้อย่างมาก จากสมรรถนะของตัวอาคารที่ทันสมัยและความเหมาะสมของสถานที่ตั้ง ทั้งนี้โดยที่ผู้ว่าการ ทอท. ได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่าอาคารคลังสินค้าหลังใหม่นี้จะสามารถอำนวยความสะดวกในเรื่องของระเบียบพิธีการด้านศุลกากรและด้านอื่น ๆ โดยจะปรับปรุงการดำเนินงานทุกอย่างให้คล่องตัว รวดเร็ว เพื่อให้ฝ่ายเอกชนสามารถให้บริการของศูนย์การขนถ่ายสินค้าทางอากาศของท่าอากาศยานกรุงเทพมากขึ้นในโอกาสต่อไป

ที่ประชุมได้ตกลงให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ทางด้านการขนถ่ายสินค้าทางอากาศ คือ คณะกรรมการพัฒนาการขนส่งสินค้าทางอากาศ ประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้แทนธุรกิจการบิน สมาคมผู้ส่งออก และผู้ขนส่งสินค้าทางอากาศ เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะแนวทางและมาตรการที่จะสนับสนุนการพัฒนาท่าอากาศยานกรุงเทพให้ เป็นศูนย์การขนส่งสินค้าทางอากาศตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งนับว่าเป็นการเปิดประตูการค้าของประเทศไทยให้กว้างไกลออกไปยังตลาดใหม่ ๆ และจะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตรบางชนิด เช่น อาหารสด

ดอกไม้สด ผักสด และผลไม้สด ที่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการคลังสินค้าที่ทันสมัย เพื่อให้สินค้าดังกล่าวเดินทางไปถึงประเทศผู้ซื้อในสภาพที่สวยงาม สด ใหม่ และปลอดภัย จากโรคหรือแมลงทั้งปวง

1 ค.ศ. 2528 การก่อสร้างอาคารคลังสินค้าแห่งใหม่ซึ่งอยู่ ณ บริเวณตอนใต้ของสนามบินดอนเมืองสำเร็จ เรียบร้อยสามารถเปิดให้บริการได้ นับเป็นคลังสินค้าที่มีอาณาบริเวณกว้างขวาง มีระบบการทำงานทุกอย่างที่ทันสมัย ถึงพร้อมด้วยอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่มีประสิทธิภาพสูง ทำให้เกิดความรวดเร็วตั้งแต่การขนถ่าย การจัดเก็บ การค้นหา และการติดต่อสื่อสาร สินค้าใช้จ่ายในการก่อสร้างกว่า 500 ล้านบาท

อาคารคลังสินค้าแห่งใหม่สามารถให้บริการขนถ่ายสินค้าได้มากกว่าปีละ 400,000 ตัน มีเนื้อที่ใช้สอยภายในคลังสินค้าถึง 57,000 ตารางเมตร เปรียบเทียบกับอาคารเก่าซึ่งมีพื้นที่เพียง 13,700 ตารางเมตรก็เท่ากับว่ามีพื้นที่เพิ่มขึ้นถึงกว่า 4 เท่า ความกว้างของอาคารคลังสินค้าหลังใหม่นี้ นอกจากจะให้บริการแก่การขนถ่ายสินค้าอย่างเพียงพอกับความต้องการแล้ว ยังมีพื้นที่สำหรับศุลกากร ผู้ประกอบการคลังสินค้า บริษัทตัวแทนรับส่งสินค้า และหน่วยงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งเมื่อหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้มารวมอยู่ภายใต้อาคารหลังเดียวกัน ย่อมทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและปลอดภัยแก่ผู้ใช้บริการยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินงานภายในอาคารคลังสินค้าหลังใหม่

การดำเนินงานภายในอาคารคลังสินค้าหลังใหม่ของ ทอท. นี้ เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงคมนาคม เพราะ ทอท. เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดของกระทรวงนี้ กระทรวงคมนาคมได้กำหนดให้แยกการดำเนินงานใหญ่ ๆ เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนหนึ่งซึ่งใช้พื้นที่ 44,000 ตารางเมตร หรือประมาณร้อยละ 75 ของพื้นที่คลังสินค้าทั้งหมด บริษัทการบินไทย จำกัด ซึ่งเป็นสายการบินแห่งชาติทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 ค.ศ. 2528 ทั้งนี้โดยได้ย้ายกองคลังสินค้าฝ่ายการตลาดของบริษัทอันประกอบด้วยโกดังเก็บสินค้า อาคารสำนักงานที่ทำการของศุลกากร และด่านกักกันโรคไปอยู่ ณ สถานที่ใหม่ ซึ่งสามารถให้บริการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยพร้อมมูล อาทิ การนำระบบ Elevated Transfer Vehicles (ETV.) หรือพาหนะในการเคลื่อนย้ายสินค้าและระบบเก็บสินค้าที่ทันสมัยมาใช้ ซึ่งเป็นระบบแรกที่นำมาใช้ในประเทศไทย

เครื่อง ETV. นี้สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าได้ทั้งระบบ pallets และ Containers คือ สำหรับระบบ pallet ขนาดจุ 2 ตัน สามารถขนได้สูงสุดถึง 240 pallet และสำหรับระบบ Containers ก็ได้ถึงคราวละ 480 ตู้ Containers และสมรรถนะนี้ยังสามารถขยายได้อีก เป็น 2 เท่า ในอนาคต กล่าวคือ จากปริมาณสินค้าที่บริการที่คลังสินค้าซึ่งมีจำนวนถึง 128,000 ตัน ในปี 2527 จากสายการบิน 28 สาย หรือประมาณร้อยละ 85 ของสินค้าที่ผ่านท่าอากาศยานกรุงเทพนั้น คาดว่าเมื่อเปิดใช้อาคารคลังสินค้าใหม่ จะทำให้บริษัทสามารถรองรับการขยายตัวของบริการขนส่งสินค้าได้ถึงปีละ 250,000 ตันภายใน 5 ปีข้างหน้า

บริษัทการบินไทยยังได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการขนส่งสินค้า เพื่อช่วยในด้านการสำรองพื้นที่สินค้า และการออกเอกสารด้านพิธีการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และรวดเร็วยิ่งขึ้น

ส่วนพื้นที่อีกราวร้อยละ 25 ของอาคารคลังสินค้าหลังใหม่นี้กำหนดให้บริษัทสายการบินต่างประเทศ และผู้ประกอบการในบัจจุบัน ได้แก่ บริษัทแอร์ฟรานซ์ จำกัด บริษัท ลูฟท์ฮันซ่า จำกัด บริษัท เค. แอล. เอ็ม. จำกัด บริษัท แจแปนแอร์ไลน์ จำกัด บริษัท ทรานสเมดิเตอร์เรเนียนแอร์ไลน์ จำกัด บริษัท เวิร์ลด์ ทราเวล เซอร์วิส จำกัด และบริษัท บอร์เนียว จำกัด รวมตัวกันให้บริการ เรียกว่า อาคารคลังสินค้าของสายการบินต่างประเทศ โดยเข้าดำเนินการในคลังสินค้าแห่งใหม่นี้ตั้งแต่ 15 ก.ค. 2528

บริษัทดังกล่าวทั้งหมดมีนโยบายที่จะรวมกัน เป็นบริษัท เดียว เพื่อประกอบการคลังสินค้า ทั้งนี้เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคง ประหยัด ง่ายต่อการควบคุม ดูแล และปรับปรุงประสิทธิภาพ รวมทั้งขจัดความสับสนนานาประการที่เคยมีในอดีตของการให้บริการด้านนี้

มาตรการสนับสนุนของกระทรวงคมนาคม

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย "ทำให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางขนส่งสินค้าทางอากาศประจำภูมิภาค เอเชียอาคเนย์" กระทรวงคมนาคมจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานขึ้น เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะต้องแก้ไขให้ลุล่วงโดยเร็ว ซึ่งคณะทำงานได้ทำรายงานเสนอคณะกรรมการ สรุปมาตรการที่จะทำให้บังเกิดผลอย่างรวดเร็วในการดำเนินงานไว้ดังนี้ คือ

1. มั่นคงนโยบายด้านให้สิทธิการบิน โดยมีเป้าหมายให้เกิดภาวะ over capacity เพื่อให้มีเนื้อที่ระวางบรรทุกของสายการบินเพียงพอ
2. นโยบายการอนุมัติเวลาท่าขนส่ง มุ่งให้มีอัตราค่าขนส่งราคาถูก เพื่อส่งเสริมสินค้าการ เกษตรและอุตสาหกรรมของประเทศ เป็นสำคัญ และเพื่อให้มีสินค้าขนถ่ายผ่านกรุงเทพ มากที่สุด
3. นโยบายให้มีการแข่งขันบริการภาคพื้นดินและคลังสินค้าบริษัทที่ให้บริการภาคพื้นดิน ให้บริการขนถ่ายสินค้าระหว่าง เครื่องบินกับคลังสินค้า ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ ควรมี 2 บริษัท คือ บริษัทการบินไทย จำกัด บริษัทหนึ่ง และบริษัทที่ ทอท. จะจัดตั้งขึ้น โดยการรวมตัวของสายการบินต่างประเทศ และผู้ประกอบการในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้สายการบินต่าง ๆ เลือก ใช้บริการได้เต็มที่
4. การอำนวยความสะดวก กำหนดเขตปลอดพิธีการศุลกากร (Customs Free Zone - CFZ) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สินค้าถ่ายลำให้สามารถขนถ่ายได้รวดเร็วและเสีย ค่าใช้จ่ายน้อย และกำหนดให้มีการปรับปรุงพิธีการศุลกากร โดยการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ เพื่อช่วยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นออก อันจะทำให้เสียเวลาน้อยลง
5. ให้มีคณะกรรมการถาวรประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐบาลและภาค เอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้ประเทศไทย เป็นศูนย์การขนถ่ายสินค้าทางอากาศอย่าง สมบูรณ์

รายงานล่าสุด เมื่อกลาง เดือน ต.ค. ว่า บัดนี้กระทรวงคมนาคมได้ตกลงเห็นชอบ ในแผนการให้บริการ Bangkok Air Co., ซึ่งเป็นบริษัทของ เอกชน เข้าดำเนินการให้บริการ ด้านคลังสินค้าอีกบริษัทหนึ่งคู่กับบริษัทการบินไทยแล้ว และจะได้นำเสนอขอความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีในเร็ว ๆ นี้ ซึ่งถ้าทุกอย่าง เป็นไปตามแผนการบริษัทใหม่นี้ก็จะสามารถ เริ่มต้นให้บริการด้านคลังสินค้าได้ตั้งแต่ปีหน้า

บริษัท Bangkok Air มีนายแพทย์ประเสริฐ ปราสาททองโอสถ ซึ่งเป็น เจ้าของบริษัท Sahakol Air Co., ที่เชี่ยวชาญในการให้บริการด้านนี้มานานแล้ว ดังนั้น บริษัท Bangkok Air จะใช้ใบอนุญาตของบริษัท Sahakol Air Co., ที่กรมการบินพาณิชย์ ออกให้ในปี 2516 ทำหน้าที่ให้บริการงานด้านนี้ทั้งหมด และคาดว่าจะ เปลี่ยนชื่อ เป็นบริษัท

Bangkok Air Co. ในไม่ช้านี้ และทางบริษัทกำหนดจะแบ่งการให้บริการขนส่งสินค้าเป็น 2 เส้นทาง คือ กรุงเทพฯ-ฮ่องกง-โตเกียว-ซานฟรานซิสโก และ กรุงเทพฯ-ตะวันออกเฉียง-ลอนดอน ทั้งนี้โดยบริษัทจะมุ่งให้บริการขนส่งสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์อาหารแช่แข็ง ผัก และผลไม้สด ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยวิธีการขนส่งที่รวดเร็วเป็นพิเศษ

เมื่อปีที่ผ่านมามีสินค้ามากกว่า 99,903 ตัน ผ่านออกจากด่านศุลกากรเพื่อส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ในจำนวนนี้เป็นผลิตภัณฑ์อาหารแช่แข็ง 34,217 ตัน และผักผลไม้สดอีก 45,683 ตัน

ทางบริษัท Bangkok Air คาดหมายว่าในระยะเริ่มแรกดำเนินการ จะใช้วิธีเหมาลำเครื่องบินไอพ่นขนส่งสินค้า และถ้าหากว่าธุรกิจนี้ดำเนินการได้ด้วยดี ก็จะใช้เครื่องบิน 747 ไว้ใช้เอง และหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบทางบริษัทจะ เปลี่ยนรูปการดำเนินงานจากบริษัทเอกชน เป็นบริษัทมหาชน

ในการให้สัมภาษณ์เมื่อเร็ว ๆ นี้ นายแพทย์ประเสริฐ ปราสาททองโอสถ ยืนยันด้วยความมั่นใจว่า ธุรกิจนี้มีโอกาสก้าวหน้าไปได้ด้วยดี เพราะตลาดมีอยู่พร้อม และ ทอท.ก็พร้อมให้การสนับสนุนแผนการนี้อย่างเต็มที่ เพื่อให้บริษัทของคนไทย เข้ามาดำเนินการในธุรกิจบริการด้านนี้อย่างเต็มภาคภูมิ เพราะสมัยก่อนนั้นมีแค่บริษัทต่างประเทศ เป็นส่วนใหญ่

สำหรับสิทธิการบินไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ อันเป็นตลาดของการส่งออกสินค้าไทยที่บริษัท Bangkok Air จะเข้าดำเนินการนั้น นายแพทย์ประเสริฐ ปราสาททองโอสถ ได้ยืนยันว่ากระทรวงคมนาคม สัญญาว่าจะช่วยจัดการให้ตามที่จำเป็น การดำเนินงานของ ทอท.

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่จะทำให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางขนถ่ายสินค้าทางอากาศ ทอท.จึงว่าจ้างบริษัท Flughafen Frankfurt แห่งสาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในด้านคลังสินค้ามาเป็นบริษัทที่ปรึกษา บริษัทดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เมื่อวันที่ 12 มี.ค. 2528 ซึ่งบริษัทนี้เองได้ให้ข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัทใหม่ โดยการรวมตัวของผู้ประกอบการในปัจจุบันในส่วนของคลังสินค้าสายการบินต่างประเทศ และได้ศึกษาขบวนการทางด้านศุลกากรที่อาจลดขั้นตอนลงได้ โดยเฉพาะได้ให้ข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับ

การดำเนินการ กำหนด เขตปลอดศุลกากร ตลอดจนการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานภายในคลังสินค้าของผู้ประกอบการและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

ด้วยเหตุนี้ ทอท. จำต้องรอผลการศึกษาในการตั้งบริษัทใหม่ก่อน และการจัดตั้งบริษัทใหม่จะต้องมีขั้นตอนรวมทั้งการใช้เวลาพอสมควร ทอท. จึงได้ให้การดำเนินงานในระยะแรกของคลังสินค้าในคลังของสายการบินต่างประเทศคงสภาพเดิมไปพลางก่อน แต่ ทอท. ก็ได้เข้าไปช่วยจัดระเบียบให้เกิดความเรียบร้อยและปลอดภัย โดยคำนึงถึงความคล่องตัวของผู้ประกอบการ ทั้งภายในและภายนอกให้อยู่ในระดับที่น่าจะยอมรับได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้พยายามแก้ไขปัญหาเรื่องการทำความสะอาดบริเวณต่าง ๆ ภายในคลังสินค้า ปัญหาการรักษาความปลอดภัย เพื่อจัดปัญหาการโจรกรรมและการก่อวินาศภัย ซึ่งเดิมไม่มีผู้รับผิดชอบดูแลและดำเนินการอย่างจริงจัง

เวลานี้สายการบินนานาชาติหลายสายที่ใช้พื้นที่ของคลังสินค้าแห่งใหม่ ทำการขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ บนเส้นทางสายการบินของตน ก็ได้ทำการโฆษณาบริการขนส่งสินค้าทางอากาศที่สายการบินของตนสามารถกระทำได้รวดเร็วขึ้น เช่นสายการบินแจแปนแอร์ไลน์ของญี่ปุ่น ก็ลงโฆษณาว่าสามารถให้บริการวันเดียวในการขนส่งสินค้าเกษตรจากประเทศไทยสู่อเมริกา

พล.อ.ท. บัณฑิต สุฉิลวรรณ์ ผู้ว่าการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย ได้ให้สัมภาษณ์ถึงความคืบหน้าล่าสุดของการดำเนินงานของบริษัทที่ปรึกษา Flughafen Frankfurt ภายหลังจากที่ได้กลับจากการนำคณะเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ไปนคร Frankfurt ว่า บริษัทที่ปรึกษาแห่งนี้กำหนดจะทำรายงานขั้นสุดท้ายให้สมบูรณ์ก่อนเดือน พ.ย. คณะผู้แทนฝ่ายไทยที่เดินทางไปศึกษาความคืบหน้าดังกล่าวประกอบด้วย ดร. เสนาะ อุณาภูล เลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พล.อ.อ. จรรยา สุคนธ์ทรัพย์ กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัทการบินไทย จำกัด และนายไกรศรี จาติกวณิช อธิบดีกรมศุลกากร

ผู้ว่าการ ทอท. ยืนยันว่าถ้าหากได้รับรายงานขั้นสมบูรณ์จากบริษัทที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้วจะใช้เวลาประมาณ 2 เดือนในการศึกษาและปฏิบัติงานตามขบวนการที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งบริษัทใหม่ซึ่งคาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้ต้นปีหน้า อันจะเป็นบริษัทของเอกชนที่การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถแข่งขันกับบริษัทการบินไทย ทั้งนี้ด้วย

ความ เชื่อว่าการแข่งขันดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลดีในการแข่งขันให้บริการด้านคลังสินค้า อันจะ ทำให้อุตสาหกรรมขนส่งสินค้าในประเทศ เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพราะว่าการบริการต่าง ๆ ก็จะมี การปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และการดำเนินงานก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การปรับปรุงบริการด้านพิธีการของกรมศุลกากร

เพื่อให้บริการด้านพิธีการศุลกากรที่ด่านท่าอากาศยานกรุงเทพดำเนินไปอย่างรวดเร็ว อันจะ เป็นหนทางสำคัญในการส่งเสริมการให้บริการด้านคลังสินค้าได้รับความนิยม จากผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น อธิบดีกรมศุลกากรในฐานะคณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหา ด้านศุลกากร ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยมีนายชยุดิ จิระเลิศพงษ์ รองอธิบดีกรมศุลกากร เป็นประธานคณะทำงานประกอบด้วยผู้แทนจากกรมศุลกากร การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย และผู้แทนจากภาคธุรกิจเอกชน คือ ชมรมตัวแทนการขนส่ง ทางอากาศและสายการบิน เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการที่จะพัฒนาท่าอากาศยาน กรุงเทพ ให้เป็นศูนย์กลางขนถ่ายสินค้าทางอากาศของภาคพื้น เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นายชยุดิ จิระเลิศพงษ์ รองอธิบดีกรมศุลกากร ชี้แจงว่า ได้ประชุมคณะทำงาน พิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีอยู่ และได้ออกระเบียบข้อบังคับใหม่ของกรมศุลกากร ในการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการกรมศุลกากร ณ ด้านศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ ซึ่งได้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2528 เป็นต้นไป ดังนี้ คือ

1. การปฏิบัติพิธีการศุลกากรสำหรับสินค้าส่งออก ให้ปฏิบัติได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง รวมทั้งในวันหยุดราชการ โดยผู้ส่งออกต้องเสียค่าทำการล่วง เวลาตามระเบียบที่กำหนด
2. พิธีการศุลกากรเกี่ยวกับของถ่ายลำ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะปฏิบัติให้เสร็จ ภายในเวลา 3 ชั่วโมง และขยายเวลาของใบขนสินค้าลำ (ใบแนบ 9) ให้มีอายุ 2 เดือน 15 วัน ซึ่งเดิมมีอายุเพียง 48 ชั่วโมง
3. การปฏิบัติพิธีการศุลกากรในการขนย้ายสินค้าส่งออก จากคลังสินค้าหนึ่งไป ยังอีกคลังสินค้าหนึ่ง ให้ใช้ใบขนสินค้าขาออกเดิม แต่ให้เพิ่มตัว เครื่องบินของสายการบินใหม่แนบ และทำการตรวจปล่อยตามปกติ
4. ยกเลิกการทำใบขนสินค้าขาเข้า และใบขนสินค้าขาออกของตู้คอนเทนเนอร์ สำหรับใช้บน เครื่องบินที่นำออกไปบรรจุสินค้านอกคลังสินค้า แต่ให้ยื่นคำร้องต่อคลังสินค้า เพื่อ ควบคุมการนำออกและนำกลับของตู้ แทนการยื่นใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออก

5. ยกเลิกการมีดลวดตีตราตะกั่วสำหรับของส่งออก และ เงินค่าดวงตราตะกั่ว

6. อำนวยความสะดวกรวดเร็วแก่ของส่งออกที่ไม่ต้องเสียภาษีอากรของส่งออก

ที่ไม่ขอคืนภาษีอากรตามมาตรา 19 และ 19 ทวิ และของส่งออกที่ไม่ขอชดเชยค่าภาษีอากร โดยให้ยื่นใบขนสินค้าขาออกพิเศษที่คลังสินค้าได้ ทั้งนี้ไม่รวมถึงของที่ส่งออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน

การปรับปรุงในด้านพิธีการของกรมศุลกากรดังกล่าว จะมีประโยชน์เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท่าอากาศยานกรุงเทพ ให้สามารถตอบสนองแก่ผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น เป็นอันมาก และ จะช่วยให้ เป็นศูนย์การขนถ่ายสินค้าทางอากาศของภาคพื้น เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้สมบูรณ์ รวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย

นอกจากนั้น นายด่านศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ ยังได้ให้รายละเอียด เรื่อง การผ่านพิธีการศุลกากร ใบขนสินค้าขาออกทางอากาศยานว่า ได้มีการพิจารณาปรับปรุงใหม่ แล้ว ลดขั้นตอนของการผ่านพิธีการจากเดิม 5 จุด เหลือเพียง 3 จุด และได้เปิดช่องทางการส่ง การตรวจ และ เพิ่มเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นจาก เดิมด้วยแล้ว

ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ทางราชการได้อำนวยความสะดวกให้สามารถปฏิบัติ พิธีศุลกากรได้นอกเวลาราชการ ตั้งแต่เวลา 16.30 น. - 20.00 น. ในวันปฏิบัติราชการปกติ และถ้าเป็นกรณีรีบด่วน ผู้ส่งออกก็สามารถจะปฏิบัติพิธีศุลกากรในเวลา 12.00 - 13.00 น. ได้อีกด้วย ในปัจจุบันการผ่านพิธีการศุลกากรใบขนสินค้าขาออกจะใช้เวลาเพียงประมาณ 5 นาที เท่านั้น ต่อใบขนสินค้าแต่ละใบทั้งนี้ได้เริ่มดำเนินการมาแล้ว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ศกนี้

บทบาทของ กรอ.

กรอ. หรือคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจ นับว่ามีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้โครงการพัฒนาท่าอากาศยานกรุงเทพ เป็นศูนย์การขนถ่าย สินค้าทางอากาศในภูมิภาค เอเชียอาคเนย์มีความ เป็นจริง เป็นจังในระยะเวลารวดเร็ว โดยเฉพาะ จากการศึกษาที่ กรอ. ได้จัดตั้งคณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาภาคปฏิบัติการด้านศุลกากร เพื่อ กระตุ้น เร่งรัดให้มีการแก้ไขปัญหาลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นั้น เปรียบเสมือนการปฏิวัติครั้งใหญ่ในวงการศุลกากรไทยทีเดียว อันจะมีผลทำให้บังเกิด ประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้ส่งออกและบริษัทสายการบินทั้งหลาย และนั่นย่อมหมายถึงชื่อเสียงของ ประเทศไทยโดยส่วนรวมอย่างมิต้องสงสัย เพราะต่อไปประเทศไทยก็จะได้ชื่อว่า มีบริการ

ด้านคลังสินค้า และการขนถ่ายสินค้าที่สะดวกสบาย ทันสมัยและมีประสิทธิภาพที่สามารถแข่งขัน
ได้กับบริการของท่าอากาศยานนานาชาติอื่น ๆ ได้แท้จริง

ผลดีที่จะติดตามมา

การพัฒนาการขนถ่ายสินค้าทางอากาศอันถือได้ว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก
ขั้นพื้นฐาน และเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะพัฒนากิจการส่งออกและนำเข้าสินค้าให้มีความคล่องตัว
มากขึ้นนั้น จะนำไปสู่การขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศต่อไป และขณะเดียวกัน การพัฒนา
กิจการด้านนี้ ยังจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในกระบวนการผลิต การขนส่ง การตลาด
การบริการ และการจ้างงานเพิ่มขึ้นด้วย ดังคำกล่าวของ ดร. เสนาะ อุณากรูฬ ที่ยกมาในตอน
ต้นแล้วว่า เวลานี้การส่งออกสินค้าเกษตรของเราควรมุ่งไปที่พืชผักผลไม้ ดอกไม้ และอาหาร
สด เพราะตลาดยังเปิดกว้างอยู่ สอดกับสินค้าเกษตรหลักที่ตลาดนับวันแต่จะแคบลงทุกที

ข้อสำคัญเป็นที่คาดหมายว่า การที่ท่าอากาศยานกรุงเทพมีอาคารคลังสินค้าและ
บริการด้านการขนถ่ายสินค้าอย่างทันสมัยและมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้อุตสาหกรรมขนส่งสินค้า
ทางอากาศจากกรุงเทพไปยังนครสำคัญ ๆ ทั่วโลกเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ 20 ต่อปี เพราะ
สายการบินนานาชาติจะต้องแวะกรุงเทพฯ หรือใช้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์ขนถ่ายสินค้าของตนมากขึ้น
ขนาดเดิมบริการด้านนี้ยังขาดประสิทธิภาพก็ยังมีสายการบินหลายสาย เป็นต้นว่า Korean
Airline, Cathay Pacific, Air France และ Air India ใช้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลาง
ขนถ่ายสินค้าแล้ว ฉะนั้นคิดว่าเมื่อบริการใหม่ที่ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมากมาย สายการบินที่ต้อง
การใช้บริการด้านคลังสินค้าจะมากขึ้นสักเพียงใด

ประจักษ์พยานที่ยืนยันถึงผลดีของการมีศูนย์การขนถ่ายสินค้าทางอากาศแห่งใหม่ได้
เป็นอย่างดี ก็คือ บริษัทการบินไทยได้กำหนดให้ปีงบประมาณใหม่ของตน เป็นปีแห่งการมุ่งสนับสนุน
การขนส่งสินค้าทางอากาศแทนที่จะมุ่งไปที่การสนับสนุนการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศอย่างเดียว
เช่นที่เคยปฏิบัติมา ทั้งนี้โดยที่บริษัทการบินไทยได้กำหนดให้กรุงเทพฯ เป็นประตูสำคัญสู่การขนส่ง
สินค้านี้ออกไปยังยุโรป เอเชีย และออสเตรเลีย โดยมีเที่ยวบินส่งสินค้าประจำไปยังยุโรป ซึ่งผู้ส่ง
ออกเองก็จะได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ เพราะการบินไทยได้เสนอราคาค่าระวางบรรทุกสินค้า
ลดพิเศษ โดยเฉพาะสินค้าประเภทดอกกล้วยไม้ ผัก และผลไม้ เพื่อให้ผู้ส่งออกได้สนองความ
ต้องการของตลาดในยุโรป สหรัฐอเมริกา ตะวันออกกลาง และออสเตรเลีย

เมื่อไม่นานมานี้ได้มีการ เสนอราคาคพิเศษให้กับโครงการปลูกดอกแกลดีโอลด์ส ของโครงการศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชินูปถัมภ์ เพื่อส่งออกไปยังยุโรป ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกาด้วย ซึ่งก็จะเป็นโอกาสที่ดอกไม้สดจากประเทศไทยจะได้ออกไปอวดโฉมในต่างแดน และนอกจากดอกแกลดีโอลด์สแล้ว บรรดาไม้ดอกไม้ผลต่างประเทศอีกหลายชนิดที่ได้นำเข้ามา ทดลองปลูกในเขตจังหวัดภาคเหนือของไทย ก็เริ่มให้ดอกไม้ผลในปริมาณที่สามารถทำการค้าขายได้มากขึ้นแล้ว และข้อสำคัญฤดูกาลที่ไม้ดอกไม้ผลเมืองหนาวมาให้ผลผลิตในบ้านเรา นั้น ไม่ได้ตรงกับฤดูกาลของต่างประเทศ เรียกว่า เวลาเรามีเราก็กังยังไม่ออก แต่พอเขาหมดเราก็กินพร้อมที่จะส่งออกได้ทันที นี่คือความได้เปรียบ ที่เราควรใช้ให้เป็นประโยชน์โดยอาศัย บริการขนส่งสินค้าทางอากาศที่มีประสิทธิภาพ

ปัญหาที่ควรคำนึง

แม้ว่าจากสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนี้ อาคารคลังสินค้าหลังใหม่ที่มีอาณาบริเวณกว้างขวางใหญ่โต มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและมีบริการที่ได้รับการแก้ไข ปรับปรุง ให้รวดเร็วทันใจของผู้ใช้ จะทำให้ดูเสมือนว่าทุกอย่างจะสามารถดำเนินการไปได้ด้วยดีแทบไม่มีปัญหาน่าวิตถวาระอาใจ เช่นสมัยก่อน หรือถึงหากจะมีก็ เชื่อว่าจะได้มีคณะกรรมการหรืออนุกรรมการต่าง ๆ ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นมาช่วยแก้ไขให้ลุล่วงไปได้แต่สิ่งที่ไม่ควรละเลย ก็คือ ในฐานะ "น้องใหม่" ที่เข้าสู่สนามของการดำเนินธุรกิจที่มีการแข่งขันค่อนข้างสูง ดังนั้น นอกจากเราจะต้องแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว บริษัทที่จะเข้าทำหน้าที่ดำเนินการไม่ว่าจะเป็นของการบินไทย หรือบริษัทที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่ ก็จะต้องแข่งขันกันให้บริการที่รวดเร็วประทับใจผู้ใช้บริการ อันได้แก่ ผู้ส่งออก และสายการบินต่างประเทศทั้งหลาย ทั้งนี้ เพื่อผลสำเร็จดังที่ทุกฝ่ายตั้งความปรารถนา คือ การทำให้ท่าอากาศยานกรุงเทพ เป็นศูนย์กลางขนส่งสินค้าทางอากาศประจำภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ให้จงได้ ซึ่งนั่นย่อมหมายถึง โอกาสของการขยายตลาดส่งออกสินค้าไทยโดยเฉพาะสินค้าเกษตรชนิดที่ยัง เป็นที่ต้องการของตลาดให้กว้างไกลออกไปยิ่งขึ้นด้วย

ที่กล่าว เช่นนี้ด้วย เหตุผลที่ว่า ท่าที่ผ่านมานั้น ปัญหาสำคัญที่ผู้ส่งออกมักจะอุทธรณ์อยู่เสมอ ก็คือ สินค้าผลิตผลเกษตรต้องมาเสีย เวลาารอคอยขึ้นเครื่องอยู่ที่ท่าอากาศยาน โดยที่สินค้าไม่ได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพดีตามที่ควร เช่น ไม่มีตู้เก็บ ตู้แช่ ในกรณีที่เป็นสินค้าสดที่ต้องการให้มีการรักษาอุณหภูมิ และต้องการความรวดเร็วในการขนส่งให้ถึงตลาดผู้บริโภค ทำให้สินค้า

ต้องล่าช้า เสียหาย ยกตัวอย่างในกรณีของทุเรียน ผลไม้ที่ทำรายได้จากการส่งออกสูงเป็นอันดับหนึ่งตลอดมาทุกปีนั้น ก็มักมีปัญหาทุกปีเช่นกันในช่วงที่ผลไม้เนื้ออกสู่ตลาด เนื่องจากการไม่มีเครื่องบินบรรทุกขนส่งไปอย่างพอเพียงในแต่ละวัน คือ ปริมาณการขนส่งไม่สมดุลกับปริมาณผลผลิตทุเรียน ทำให้ทุเรียนที่เหลือหรือต้องรอคอยการบรรทุกขึ้น เครื่องถูกนำไปเก็บไว้ในโกดังที่ไม่มีเครื่องทำความเย็นเพียงพอ ทำให้ทุเรียนซึ่งตัดมาใกล้สุกก็เลยสุกจนส่งกลิ่น เมื่อถึงเวลานั้น เครื่องกลั่นที่รุนแรงจึงทำความรำคาญให้แก่ผู้โดยสารมาก อีกทั้งยังทำให้ทุเรียนขายไม่ได้ราคา เพราะสุกเกินไป

นี่เป็น เพียงตัวอย่างหนึ่งของปัญหาในทำนองเดียวกันนี้ ที่น่าจะได้รับการจัดให้หมดไปได้เสียที ถ้าการดำเนินงานด้านคลังสินค้าแห่งใหม่มีประสิทธิภาพพร้อม อาหารแช่แข็ง ผักสด ผลไม้สดและดอกไม้สด ผลผลิตทางการเกษตรของไทย คงจะขยายตลาดส่งออกได้มากขึ้น เมื่อสินค้าเหล่านี้ได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีด้วยวิธีการที่ทันสมัยด้านคลังสินค้า จะทำให้ผลผลิตเกษตรเหล่านี้ถึงมือผู้บริโภคอย่างสวยงาม สินค้าเกษตรส่งออกของไทยก็จะกลายเป็นสินค้าออกที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และเป็นที่ต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสิ่งนี้ย่อมจะมีส่วนอย่างสำคัญในการช่วยเพิ่มรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศอันเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของประเทศชาติอยู่ในเวลานี้

เมื่อไม่นานมานี้เอง นายยุกติ สาริกะภูติ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประเทศญี่ปุ่นซึ่งปัจจุบันนำเข้าผลไม้สดจากประเทศไทยเพียง 5 ชนิดเท่านั้น คือ สับปะรด มะพร้าว กล้วยดิบ องุ่น และทุเรียน ได้แสดงความจำนงที่จะส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาแมลงวันผลไม้ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผลไม้ไทยอีกหลายชนิดไม่มีโอกาสออกไปสู่ตลาดต่างประเทศได้เสียที โดยจะเข้ามาให้ความรู้ในการใช้ดักจับไอน้ำร้อนและจะเริ่มกับมะม่วงก่อนผลไม้อื่น ซึ่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตรคาดหมายว่า ถ้ากรรมวิธีกำจัดแมลงวันผลไม้แบบใหม่สามารถกระทำได้ดี จะทำให้ทั้งตลาดญี่ปุ่นและตลาดสหรัฐอเมริกายอมรับผลไม้ไทยเข้าประเทศมากขึ้น อันจะทำให้การส่งออกผลไม้สดขยายปริมาณและมูลค่าขึ้นกว่าเดิม และในอนาคต เมื่อโรงงานบรรจุหีบห่อผลไม้ขนาดใหญ่แบบ เบ็ดเสร็จที่ประกอบด้วยกรรมวิธีการอบไอน้ำกำจัดแมลงวันผลไม้ การคัดผลไม้คุณภาพผลไม้ชั้นดีเพื่อส่งออก การบรรจุหีบห่อ

และการเก็บรักษาในห้อง เย็นทั้งที่โรงงานและที่คลังสินค้าเพื่อรอการส่งออก เป็นขบวนการที่กระทำอย่าง เป็นขั้น เป็นตอน และมีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้ย่อมจะ เป็นสิ่งใหม่ของการส่งออก โดยมีคลังสินค้าเป็นตัว "ชูโรง" อย่างแน่นอน

จาก : วารสารเศรษฐกิจ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ธันวาคม 2528

หน้า 693 - 702